

Pas drogi publicznej, jako jeden ze składników majątku publicznego, podlega szczególnej ochronie prawnej.

Jak wskazał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w wyroku z 27 października 2020 (II SA/Op 205/20) każdorazowa sytuacja, w której określony podmiot wykorzystuje przestrzeń pasa drogowego na cele „niedrogowe”, przy jednoczesnym braku stosownego zezwolenia zarządcy drogi na takie działanie, stanowi delikt administracyjny sankcjonowany przepisami ustawy o drogach publicznych.

Przy czym dla odpowiedzialności administracyjnoprawnej zajmującego pas drogowy nie ma znaczenia przyczyna braku stosownego zezwolenia zarządcy drogi. Przepisy u.d.p. przewidują dwojakiego rodzaju konsekwencje prawne zajęcia pasa drogowego bez zezwolenia zarządcy drogi. Są to dwa rodzaje sankcji administracyjnych, które mogą być nakładane przez zarządcę drogi niezależnie od siebie, w formie decyzji administracyjnych, w postępowaniach administracyjnych wszczynanych z urzędu. Pierwsza z nich, określona w art. 36 u.d.p., polega na nałożeniu na zajmującego nielegalnie pas drogowy (sprawcę deliktu administracyjnego) obowiązku przywrócenia (restytucji) pasa drogowego do stanu poprzedniego. Druga zaś, określona w art. 40 ust. 12 u.d.p., to administracyjna kara pieniężna.

Właściwy organ administracji publicznej, prowadząc postępowanie administracyjne w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej, każdorazowo musi nie tylko dokładnie ustalić stan faktyczny, rozważyć zaistnienie – określonych w prawie materialnym - obiektywnych przesłanek do nałożenia kary ale także rozważyć, czy nie zachodzą podstawy faktyczne do zastosowania nowych instytucji prawnych liberalizujących postępowanie organów administracji publicznej prowadzone w sprawie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej (politykę karną).

Do tych nowych instytucji prawnych zalicza się wyłączenie odpowiedzialności karno-administracyjnej, gdy zaistnienie deliktu administracyjnego jest skutkiem działania siły wyższej (art. 189e k.p.a.), odstąpienie od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej (art. 189f k.p.a.) oraz przedawnienie nałożenia administracyjnej kary pieniężnej – przedawnienie karalności (art. 189g k.p.a.). Granice materialne sprawy nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za zajęcie pasa drogowego wyznaczają zarówno przepisy art. 40 ust. 12 ustawy o drogach publicznych, jak i przepisy art. 189e k.p.a., art. 189f k.p.a. oraz art. 189g k.p.a. Rozważenie, czy w konkretnej sprawie zachodzą podstawy faktyczne do zastosowania wymienionych nowych instytucji prawnych stanowi element prawidłowo prowadzonego postępowania rozpoznawczego, odpowiadającego opisanym w art. 7 i 77 k.p.a. standardom wyczerpującego rozpatrzenia wszystkich okoliczności faktycznych i prawnych sprawy.

Źródło: [NSA](#) orzeczenie nieprawomocne